

5.4.2022

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Eurooppa-neuvoston 24.–25. maaliskuuta 2022 pidetyn kokouksen päätelmistä, mukaan lukien Ukrainaa vastaan käytävän sodan viimeisin kehitys ja EU:n pakotteet Venäjälle ja niiden täytäntöönpano (2022/2560(RSP))

Michael Gahler, Rasa Juknevičienė, Željana Zovko, David McAllister, Paulo Rangel, Siegfried Mureșan, Sandra Kalniete, Jerzy Buzek, Andrius Kubilius, Radosław Sikorski, Vangelis Meimarakis, Traian Băsescu, Andrzej Halicki, Daniel Caspary, Isabel Wiseler-Lima, Antonio López-Istúriz White, Peter van Dalen, Vladimír Bilčík, Gheorghe-Vlad Nistor, Andrey Kovatchev, David Lega, Alexander Alexandrov Yordanov, Miriam Lexmann, Anna-Michelle Asimakopoulou, Eugen Tomac, Tomasz Frankowski, Liudas Mažylis, Ewa Kopacz, Janina Ochojska, Michaela Šojdrová, Aušra Maldeikienė, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Milan Zver, Stelios Kympouropoulos, Inese Vaidere, Ioan-Rareș Bogdan, Vasile Blaga, Daniel Buda, Cristian-Silviu Bușoi, Gheorghe Falcă, Mircea-Gheorghe Hava, Marian-Jean Marinescu, Dan-Ștefan Motreanu, Sunčana Glavak, Arba Kokalari
PPE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma Eurooppa-neuvoston 24.–25. maaliskuuta 2022 pidetyn kokouksen päätelmistä, mukaan lukien Ukrainaa vastaan käytävän sodan viimeisin kehitys ja EU:n pakotteet Venäjälle ja niiden täytäntöönpano (2022/2560(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Venäjästä ja Ukrainasta ja erityisesti 16. joulukuuta 2021 antamansa päätöslauselman tilanteesta Ukrainan rajalla ja Venäjän miehittämällä Ukrainan alueilla¹,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin johdon 16. ja 24. helmikuuta 2022 antamat lausunnot Ukrainasta,
- ottaa huomioon korkean edustajan 24. helmikuuta 2022 EU:n puolesta antaman julkilausuman Venäjän federaation asevoimien hyökkäyksestä Ukrainaan,
- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan ja komission puheenjohtajan 24. helmikuuta 2022 antamat julkilausumat Venäjän ennennäkemättömästä ja provosoimattomasta sotilaallisesta hyökkäyksestä Ukrainaa vastaan,
- ottaa huomioon Ukrainan presidentin ja komission puheenjohtajan äskettäin antamat julkilausumat Ukrainan tilanteesta,
- ottaa huomioon 24. helmikuuta 2022 annetun G7-ryhmän julkilausuman,
- ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2022 annetun Versailles'n julistuksen,
- ottaa huomioon 24. ja 25. maaliskuuta 2022 pidetyn Eurooppa-neuvoston huippukokouksen päätelmät,
- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan ja komission puheenjohtajan julkilausumat Kiovan vapautettujen luoteisten esikaupunkien, erityisesti Butšan ja Irpinin, julmuuksista,
- ottaa huomioon vuonna 1994 tehdyn Budapestin muistion turvatakuista,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien kansainvälisen oikeuden toimikunnan laatimat Nürnbergin periaatteet, joissa määritellään, mikä on sotarikos,
- ottaa huomioon 17. heinäkuuta 1998 hyväksytyyn Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön,
- ottaa huomioon 24. helmikuuta 2022 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät,

¹ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0515.

- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan,
 - ottaa huomioon 1. elokuuta 1975 hyväksytyn Helsingin päätösasiakirjan ja myöhemmät asiakirjat,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että YK:n peruskirjan ja kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaan kaikki valtiot ovat yhtä suvereenia ja kaikkien valtioiden on pidätyttävä kansainvälisissä suhteissaan väkivallalla uhkaamisesta tai sen käyttämisestä minkään valtion alueellista koskemattomuutta tai poliittista riippumattomuutta vastaan;
- B. ottaa huomioon, että 21. helmikuuta 2022 Venäjän federaatio tunnusti yksipuolisesti Ukrainalle kuuluvien Donetskin ja Luhanskin alueiden Venäjän tukemien separatistijoukkojen hallinnassa olevien osien itsenäisyyden, mikä suisti tosiasiallisesti raiteiltaan Minskin sopimukset;
- C. ottaa huomioon, että Venäjän federaatio käynnisti 24. helmikuuta 2022 provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyksen Ukrainaan;
- D. ottaa huomioon, että sotilaalliset hyökkäykset Ukrainaa vastaan käynnistettiin myös laittomasti miehitetyltä Krimin alueelta, Luhanskin ja Donetskin irtautuneilta alueilta sekä Valko-Venäjän ilma- ja maatukikohdista Ukrainaan kohdistuvan maahyökkäyksen, ohjushyökkäysten ja ilmakampanjoiden toteuttamiseksi;
- E. ottaa huomioon, että Ukraina on tähän mennessä osoittanut ennennäkemätöntä vastustus- ja sietokykyä ja estänyt Venäjää saavuttamasta alkuperäistä tavoitettaan koko maan miehittämisestä;
- F. ottaa huomioon, että EU on perustanut tehokkaan mekanismin aseiden toimittamiseksi jäsenvaltioistaan Ukrainaan;
- G. ottaa huomioon, että EU on hyväksynyt neljä pakotepakettia Venäjän federaatiota vastaan vastauksena sen hyökkäykseen ja maahan tunkeutumiseen; ottaa huomioon, että näihin pakotteisiin kuuluu henkilöpakotteita, rahoituksellisia toimenpiteitä, tiedotusvälineiden rajoittamista, diplomaattisia toimenpiteitä sekä rajoituksia, jotka koskevat suhteita Donetskin ja Luhanskin alueisiin, jotka eivät ole Ukrainan hallituksen hallinnassa; ottaa huomioon, että talouspakotteiden nykyiset porsaanreiät heikentävät pakotteiden tehokkuutta ja auttavat Venäjää rahoittamaan hyökkäystään Ukrainaan; toteaa, että ennen pakotteiden voimaantuloa tehdyt sopimukset voidaan edelleen täyttää;
- H. ottaa huomioon, että pelkästään vuonna 2020 EU:n jäsenvaltiot maksoivat Venäjälle yli 64 miljardia euroa fossiilisista polttoaineista; ottaa huomioon, että tällä hetkellä EU maksaa Venäjälle yli 600 miljoonaa euroa päivässä fossiilisten polttoaineiden toimituksista, joiden arvo on jopa 220 miljardia euroa vuodessa, mikä vastaa kolminkertaisesti Venäjän vuotuista puolustusbudjettia;
- I. ottaa huomioon, että fossiilisten polttoaineiden tuonnin kieltäminen Venäjältä vaikuttaisi EU:n talouskasvuun, mikä vastaisi arviolta alle kolmen prosentin bkt-menetyksiä, kun taas Venäjän taloudelle samalla ajanjaksolla mahdollisesti aiheutuvat

tappiot olisivat 30 prosenttia bruttokansantuotteesta ja niillä olisi ratkaiseva merkitys Venäjän hyökkäysten pysäyttämiseksi;

- J. ottaa huomioon, että Eurooppa-neuvosto pani 10. maaliskuuta 2022 merkille, että Ukraina oli toimittanut Euroopan unioniin liittymistä koskevan hakemuksen, ja totesi, että neuvosto oli toiminut ripeästi ja pyytänyt komissiolta lausuntoa jäsenyyshakemuksesta perussopimusten asiaankuuluvien määräysten mukaisesti; ottaa huomioon, että Eurooppa-neuvosto totesi, että sillä välin EU:n olisi viipymättä vahvistettava entisestään siteitään ja syvennettävä kumppanuuttaan tukeakseen Ukrainaa sen edessä eurooppalaisella tiellään, ja korosti, että Ukraina kuuluu eurooppalaiseen perheeseemme;
- K. ottaa huomioon, että yhä useammin raportoidaan siviiliväestöön kohdistuneista Venäjän julmuuksista, kuten teloituksista, raiskauksista ja sieppauksista; ottaa huomioon, että vapautetuissa Butšan ja Irpinin kaupungeissa Kiovan laitamilla on löydetty myös siviilien ruumiita sisältäviä joukkohautoja ja että uhrin on tapettu lähietäisyydeltä, kädet selän taakse sidottuina;
- L. ottaa huomioon, että Kansainvälisen rikostuomioistuimen pääsyyttäjä on käynnistänyt Ukrainan tilannetta koskevan tutkinnan, joka perustuu väitettyihin sotarikoksiin ja rikoksiin ihmisyyttä vastaan;
- M. ottaa huomioon, että sodan alkamisen jälkeen Ukrainasta on lähtenyt yli 4 miljoonaa ihmistä, jotka ovat hakeneet turvaa pääasiassa Puolasta, Romaniasta, Unkarista, Slovakiasta ja Moldovan tasavallasta; ottaa huomioon, että Ukrainassa on lähes 6,5 miljoonaa maan sisäistä pakolaista;
- N. ottaa huomioon, että lähes 500 kansainvälistä yritystä ja yhtiötä on päättänyt keskeyttää toimintansa Venäjällä tai vetäytyä kokonaan Venäjän markkinoilta; ottaa huomioon, että jotkut niistä, jotka alun perin päättivät pysyä maassa, ovat joutuneet kuluttajien boikottien edessä peruuttamaan päätöksensä;
1. toistaa tuomitsevana äärimmäisen jyrkästi Venäjän federaation laittoman, provosoimattoman ja perusteettoman sotilaallisen hyökkäyksen Ukrainaa vastaan ja tunkeutumisen Ukrainaan sekä Valko-Venäjän osallistumisen tähän hyökkäykseen;
 2. vaatii Venäjän federaatiota lopettamaan välittömästi kaikki sotatoimet Ukrainassa, vetämään ehdoitta pois kaikki sotilaalliset ja puolisotilaalliset joukkonsa ja sotilaskalustonsa Ukrainan koko kansainvälisesti tunnustetulta alueelta ja kunnioittamaan täysimääräisesti Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettiä ja itsenäisyyttä sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä;
 3. tuomitsee mitä jyrkimmin siviilien joukkomurhan, johon Venäjän joukot syyllistyivät Butšassa, Irpinissä ja muissa kaupungeissa; vaatii, että vastuussa olevat henkilöt joutuvat oikeuden eteen; vaatii riippumatonta kansainvälistä tutkintaa;
 4. korostaa, että sotilaallinen hyökkäys ja maahan tunkeutuminen rikkovat vakavasti kansainvälistä oikeutta, erityisesti YK:n peruskirjaa, ja kehottaa Venäjän federaatiota täyttämään jälleen YK:n turvallisuusneuvoston pysyvän jäsenen velvollisuudet rauhan ja turvallisuuden ylläpitämisessä ja noudattamaan Helsingin päätösasiakirjan, uutta

Eurooppaa koskevan Pariisin peruskirjan ja Budapestin muistion mukaisia sitoumuksiaan; pitää Venäjän hyökkäystä Ukrainaan hyökkäyksenä suvereenia maata vastaan mutta myös Euroopan yhteistyön ja turvallisuuden periaatteita ja mekanismeja sekä sääntöihin perustuvaa kansainvälistä järjestystä vastaan, sellaisina kuin ne on vahvistettu YK:n peruskirjassa;

5. toistaa, että aseiden toimittamista on jatkettava ja lisättävä, jotta Ukraina voi puolustautua tehokkaasti; pitää myönteisenä Euroopan rauhanrahaston tehokasta käyttöä tässä yhteydessä; pyytää jäsenvaltioita lisäämään rahaston talousarviota;
6. kehottaa perustamaan turvallisia humanitaarisia käytäviä pommituksia pakenevien siviilien evakuoimiseksi ja vahvistamaan EU:n humanitaarisen avun verkostoja Ukrainassa (mukaan lukien polttoaineet, elintarvikkeet, lääkkeet, juomavesihuolto, energian tuotanto ja liikkuvat kampukset); ehdottaa, että komissio ottaa käyttöön Ukrainaa koskevia vertaistukiohjelmia avun tuloksellisuuden lisäämiseksi;
7. kehottaa avaamaan ”vihreitä käytäviä”, jotta Ukrainaan voidaan tuoda kaikki tarvittavat maataloustuotannon lisäämiseksi tarvittavat tuotteet (esim. torjunta-aineet ja lannoitteet) ja tuoda Ukrainasta pois niitä maataloustuotteita, joita voidaan vielä viedä;
8. vaatii Venäjän öljyä, hiiltä ja ydinpolttoainetta koskevaa välitöntä vientikieltoa; muistuttaa kehotuksestaan asettaa kaasuvientikielto mahdollisimman pian; kehottaa EU:ta työskentelemään välittömästi lopettaakseen riippuvuutensa Venäjän fossiilisista polttoaineista; toistaa, että EU ei saa osallistua Venäjän sodan rahoittamiseen; kehottaa komissiota ryhtymään tarvittaviin toimiin vientikiellosta Euroopan taloudelle mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen lieventämiseksi;
9. muistuttaa, että öljy-, hiili- ja kaasukauppaan osallistuvat venäläiset pankit ja rahoituslaitokset olisi suljettava SWIFT-järjestelmän ulkopuolelle, kun vientikielto on pantu täytäntöön;
10. vaatii, että Valko-Venäjän pakotteiden on vastattava Venäjää vastaan käyttöön otettuja pakotteita, jotta voidaan tukkia kaikki porsaanreiät, joiden avulla Putin voi käyttää Lukašenkan apua pakotteiden kiertämiseen;
11. vaatii ottamaan käyttöön toissijaisia pakotteita kaikille EU:n ja kolmansien maiden yhteisöille, jotka auttavat Venäjän ja Valko-Venäjän hallintoja kiertämään pakotteita;
12. vaatii, että uuteen pakotepakettiin sisällytetään maanteiden tavaraliikenne Venäjän ja Valko-Venäjän alueilta sekä venäläisiä aluksia koskeva kielto saapua EU:n satamiin; ehdottaa, että vientikielto ulotetaan koskemaan toimituksia, joista on tehty sopimus ennen pakotteiden voimaantuloa mutta joita ei ole vielä saatettu loppuun;
13. palauttaa mieliin kantansa, jonka mukaan pakotteet olisi poistettava vasta, kun Venäjän ja Venäjän tukemien miehitysjoukkojen viimeinen sotilas on poistunut Ukrainan alueelta ja kun Ukrainan perustuslaillisen hallituksen kanssa on tehty sopimus;
14. korostaa, että EU:n reaktion ja poliittisen sitoutumisen on oltava vastaus vihamieliseen haasteeseen ja vastattava niiden ukrainalaisten kumppaneidemme ponnisteluja, jotka

taistelevat ja uhraavat itsensä sellaisten eurooppalaisten arvojen ja periaatteiden puolesta, jotka ylittävät EU:n nykyisen jäsenyyden perustan;

15. suhtautuu myönteisesti Eurooppa-neuvoston Versailles'n julistukseen, jossa todetaan, että Ukraina on eurooppalaisen perheemme jäsen; toistaa, että Ukrainan virallisen EU-jäsenyyshakemuksen jälkeen EU:n toimielinten olisi pyrittävä välittömästi myöntämään Ukrainalle ehdokasvaltion asema selkeänä poliittisena merkinä sitoutumisestamme, jotta voidaan myös välttää, etteivät Ukrainan ja sen kansalaisten oikeudet toiveet hautaudu niiden tällä hetkellä kohtaamien Venäjän vihamielisten vaatimusten alle; toistaa lisäksi, että toimielinten olisi pyrittävä nopeuttamaan Ukrainan yhdentymistä sisämarkkinoihin ”kaikki paitsi toimielimet” -mallin ja assosiaatiosopimuksen mallin mukaisesti;
16. kehottaa aloittamaan Marshall-suunnitelman kaltaisen rahaston perustamisen Ukrainan jälleenrakentamiseksi sodan jälkeen, massiivisen investointiohjelman käynnistämiseksi ja maan kasvupotentiaalin vapauttamiseksi; katsoo, että rahaston olisi oltava avokätinen ja sitä olisi rahoitettava muun muassa EU:n ja sen jäsenvaltioiden toimesta, avunantajien maksuosuuksista ja Venäjän sotakorvauksilla, mukaan lukien Venäjän varat, jotka on takavarikoitu kansainvälisen oikeuden mukaisten pakotteiden seurauksena;
17. palauttaa mieliin aiemmat kehotuksensa lopettaa energiariippuvuus venäläisistä fossiilisista polttoaineista monipuolistamalla energialähteitä, mukaan lukien nesteytetyn maakaasun terminaalien ja toimitusreittien laajentaminen, kaasun varastoinnin eriyttäminen sekä energiatehokkuuden parantaminen ja puhtaaseen energiaan siirtymisen nopeuttaminen; kehottaa aloittamaan toimet jäsenvaltioiden yhteisiin kaasuhankintoihin perustuvan kaasu-unioonin luomiseksi;
18. on tyrmistynyt Venäjän federaation Ukrainassa tekemistä sotarikoksista ja siviili-infrastruktuurin, kuten sairaaloiden, ambulanssien, koulujen, lastentarhojen ja väestönsuojien, summittaisista pommituksista sekä Venäjän hyökkäysten aiheuttamista ihmishenkien menetyksistä ja inhimillisestä kärsimyksestä;
19. kehottaa EU:n toimielimiä toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet kansainvälisissä instituutioissa ja menettelyissä sekä Kansainvälisessä rikostuomioistuimessa tai muissa asianmukaisissa kansainvälisissä tuomioistuimissa, jotta Putinin ja Lukašenkan toimet voidaan laillisesti luokitella sotarikoksiksi ja rikoksiksi ihmisyyttä vastaan, ja osallistumaan aktiivisesti niiden tutkintaan ja syytteesepanoon;
20. kehottaa perustamaan Ukrainassa tehtyjä rikoksia käsittelevän YK:n erityistuomioistuimen; katsoo, että olisi aiheellista hyödyntää kansainvälistä, puolueetonta ja riippumatonta mekanismia Ukrainassa tehtyjä sotarikoksia koskevien kansainvälisten tutkimusten tukemiseksi;
21. tukee Ukrainan viranomaisten YK:n turvallisuusneuvostolle esittämää kehotusta toteuttaa välittömästi toimenpiteitä Tšernobylin ydinvoimalan suljetun alueen demilitarisoinniksi ja antaa Kansainväliselle atomienergiajärjestölle mahdollisuus ottaa ydinvoimala välittömästi täysin hallintaansa, jotta voidaan poistaa riski Tšernobylin ydinvoimalaonnettomuuden toistumisesta;

22. kehottaa jäsenvaltioita karkottamaan venäläiset suurlähettiläät maastaan ja minimoimaan mahdollisuuksien mukaan Venäjän diplomaattisen läsnäolon;
23. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Yhdistyneille kansakunnille, Euroopan neuvostolle, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestölle, Ukrainan presidentille, hallitukselle ja parlamentille sekä Venäjän federaation presidentille, hallitukselle ja parlamentille.